

Organitzen:
Centre d'Estudis del Guix (CEG)
Associació de Restauradors del Patrimoni Arquitectònic (arpArq)

Col·laboren:
Diputació de Lleida
Institut d'estudis Ilerdencs
Ajuntament de Ribera d'Ondara
EPSEB (UPC)
Escola d'art i superior de disseny Ondara
Centre d'estudis Segarrencs
Coop d'Era
Amics de l'arquitectura popular

Patrocinen:
Cemento Natural Tigre
ComCal
Petit cau
Grup Cereals Montpomar, SL
RÉCOP
Forn d'Obra Duran

Inscripcions:

General: 90 €   Socis CEG i arpArq: 30 €
Estudiants: 25 €   Inscripció 1 dia: 30 €

Inscripcions i informació: www.arparq.org

La inscripció es formalitzarà mitjançant pagament a:
ES83 3140 0001 9400 1126 4300 de Caixa Guissona
indicant al concepte el nom de l'inscrit

Enviament del comprovant d'ingrés:
centre.estudis.guix@gmail.com

Les places són limitades.

(El preu de la inscripció inclou l'assistència a les sessions teòriques i pràctiques dels tres dies i els refrigeris durant les pauses. No s'inclou allotjament ni dinars. S'ha concertat un preu de menú en un restaurant proper per aquells que desitgin dinar conjuntament amb la resta de participants a les jornades).

Els estudiants hauran d'acreditar-ne la seva condició.

EL GUIX TRADICIONAL EN EL PATRIMONI CONSTRUÏT

Ribera d'Ondara, dijous 25, divendres 26,
dissabte 27 d'octubre i 10 de novembre de 2018

El concepte que coneixem ara i que s'ha posat tant de moda de "Km. 0", ha estat una constant en l'arquitectura tradicional. Els materials emprats i les tècniques arquitectòniques han estat sempre vinculades als recursos materials del territori més proper i no ens ha d'estranyar que a l'actualitat trobem en el patrimoni construït un mateix material en diversos sistemes constructius.

Un d'aquests materials tradicionals per excel·lència ha estat el guix. Aquest conglomerant avui dia el limitem bàsicament per a usos de revestiment interior i com a conformatos per a la construcció, i es pot adquirir dins la variabilitat que ens ofereixen els fabricants a partir d'una regulació normativa.

Tradicionalment, però, i especialment en aquelles zones on geològicament hi ha presència de guix, s'ha fet servir per a multitud d'aplicacions en funció de la composició de la pedra i del material resultant de la cocció, tant en elements estructurals com constructius, ja sigui com paviments, sostres, entrebigats, tàpies, parets, envans, i fins i tot en revestiments exteriors. La senzillesa en la fabricació del guix, a baixes temperatures si ho comparem amb altres conglomerants, ha estat un dels factors que ha permès aquesta diversificació en l'ús d'aquest material.

L'any 2014 Òdena va acollir la I jornada tècnica "el Guix i la construcció" organitzada per l'Ajuntament d'Òdena amb la col·laboració d'arpArq (Associació de Restauradors de Patrimoni Arquitectònic) i l'AADIPA (Agrupació d'Arquitectes per a la Defensa i la Intervenció en el Patrimoni Arquitectònic).

Aquella I Jornada del Guix va evidenciar la necessitat de recuperar l'ús del guix en la restauració de construccions tradicionals. La jornada, molt ben rebuda pels assistents, va manifestar la necessitat d'organitzar unes segones jornades per aprofundir i ampliar-ne el coneixement i en altres territoris, ja que el guix segueix sent un material ben desconegut.

Arran d'aquelles jornades va néixer el Centre d'Estudis del Guix (CEG), format per arquitectes, arquitectes tècnics, arqueòlegs i geòlegs.

DIJOURS dia 25 d'octubre de 2018

Sessió teòrica. Sala d'actes de l'Ajuntament de Ribera d'Ondara, Sant Antolí (la Segarra)

9:00 Recepció

9:15 Benvinguda:

Joan Reñé, president de la Diputació de Lleida
Francesc Sabanès, alcalde de Ribera d'Ondara
Gerard Fontanals, president de l'Associació de restauradors del patrimoni Arquitectònic (arpArq)
Antònia Navarro, presidenta del Centre d'Estudis del Guix (CEG)

9:45 **El yeso en la historia de la construcción.**

Rafael Marín

10:30 **La geologia del guix. Presència a la Península Ibèrica.**

Juan Diego Martín i Lluís Gibert

11:00 Pausa – esmorzar

11:30 **La Segarra territori de guix.**

Joan Santamaria

12:00 **Característiques i fabricació del guix.**

Antònia Navarro

12:45 **El guix a l'arquitectura. L'exemple del Pallars.**

Josep Coll

13:30 **Arquitectura del guix al Racó d'Ademús.**

Álvaro Vázquez-Esparza

14:00 Dinar

Sessió pràctica. Taller a les Pedreres de Cementos Tigre (Sant Pere dels Arquells, la Segarra)

16:00 Muntatge d'un forn tradicional de guix

19:00 Fi de la primera sessió pràctica.

Docents del Taller:

Antonio Meda, Fabricant del *yeso de Albarracín*.
Joan Santamaria, Geòleg.

Observacions:

Es recomana portar roba de treball per participar en les sessions pràctiques de muntatge del forn.
A tots els assistents se'ls obsequiarà amb un saquet de guix de la cuita tradicional feta pel CEG al Pallars.

DIVENDRES dia 26 d'octubre de 2018

Sessió pràctica. Taller a les Pedreres de Cementos Tigre (Sant Pere dels Arquells, la Segarra)

9:00 Continuació muntatge d'un forn tradicional de guix

11:15 Pausa – esmorzar

Sessió teòrica. Sala d'actes de l'Ajuntament de Ribera d'Ondara, Sant Antolí (la Segarra)

12:00 **El guix en la construcció tradicional de la Segarra.**

Antoni Martí

12:30 **El guix a la Vall de Lord.**

Francesc Regàs

13:00 **Les guixeres de Súria.**

Albert Fàbrega

13:30 Dinar

16:00 **Estructuras de yeso vertido y tallado en el levante español.**

Rafael Marín Sánchez

16:45 **La vegetació gipsícola.**

Daniel Espejo

17:15 **El Mas de Burot a Horta de Sant Joan.**

Òscar Benet

17:45 Debat

DISSABTE dia 27 d'octubre de 2018

Sessió pràctica. Taller a les Pedreres de Cementos Tigre (Sant Pere dels Arquells, la Segarra)

9:00 Encesa del forn tradicional de guix

10:30 Pausa – esmorzar

11:00 Visita a diferents indrets als voltants de la pedrera on farem el forn de guix, Castell de Timor i església de Sant Jaume, forns de guix tradicionals i forns de la fàbrica Cementos Tigre.

14:00 Dinar de cloenda

DISSABTE dia 10 de novembre de 2018

Mòlta del guix